

Broumovské stěny: Amerika - Hvězda - Supí hnízdo - Kovářova rokle - Pánova cesta - Amerika

vhodné	pouze pro pěší
délka	7 km
fotografie	http://www.milan-skoda.cz/fotogalerie_2014.htm

Hvězda a Kovářova rokle, jsou pravděpodobně dvě nejnavštěvovanější místa Broumovských stěn. Důvod je prostý, obě místa leží v těsné blízkosti vedle sebe, jsou snadno přístupná a vrchol s vyhlídkou u kaple na Hvězdě je jako jediný v Broumovských stěnách obohacen o možnost občerstvit se ve stejnojmenné restauraci či postranním bufetu. Navíc jsou obě místa často cílem propagačních materiálů o Broumovských stěnách. Dnes se tedy podíváme turistickým pohledem na tato dvě známá místa a zkusíme najít jejich plusy i mínusy. Další zajímavosti, postřehy a legendu o Kovářově rokli, či kudy jinudy spojit výlet do těchto míst najdete též u trasy č.006.

Na vrchol Broumovských stěn do místa zvaného Hvězda, se můžeme dostat nejčastěji třemi způsoby. První dva způsoby jsou z jižní strany od Police nad Metují a oba dva považují za mínus. Abyste tomu rozuměli, celá strana od Broumovských stěn směrem dolů k Polici nad Metují je totiž pozvolná, šikmá a zdlouhavá, zatímco severní strana Broumovských stěn směrem na Broumov je příkrá a skály na této straně mají povětšinou uříznutý kolmý tvar a právě proto se jim říká Stěny. Pokud vám to dovolí zdraví a okolnosti, je daleko příjemnější vyrazit na Hvězdu ze strany od Broumova od penzionu Amerika, který se nachází dole přímo pod Hvězdou. Z této strany je stoupaní na Hvězdu velmi strmé, takže se opravdu hodně zadýcháte, ale plusem je, že je krátké a necelý kilometr zvládnete pomalu po hezké lesní stupňované a klikaté trase a nahoře budete mít hezký pocit, že stoupák netrval dlouho. Pokud zvolíte možnost z Polické strany, ať už vyrazíte z Police nad Metují nebo od Hlavňova, který je pod Kovářovou rokličí, samozřejmě že na vrchol dorazíte také, ale budete muset absolvovat zdlouhavé zhruba 4 - 6 km stoupaní, podle toho odkud vyrazíte. Polická strana také nabízí možnost dojet až takřka na vrchol i autem, protože pár desítek metrů pod vrcholem je parkoviště (tuto ne moc turistickou variantu doporučuji rodinám s malými dětmi nebo lidem postarším ne již tak fyzicky zdatným).

Dnes tedy vyrazíme na vrchol z broumovské strany od penzionu Amerika, po červené lesní klikaté trase směrem vzhůru na úpatí skalních stěn, které se nacházejí opravdu až na samém hřebenu. Na úpatí stoupajícího hřebenu zjistíme, že již kdysi tudy vedla trasa poutníků k horní kapli na Hvězdě, neboť na úpatí nás uvítá menší kaplička Panny Marie Sněžné, kterou roku 1709 nechal postavit broumovský radní Ignác Zinke. Kaplička zpočátku nesla jméno přilehlé vesničky a nazývala se Křínická sněžná kaplička (Weckersdorferer Schneekirchlein). V roce 1997 byla kaplička zrenovovaná a od té doby se statečně drží proti drsným vlivům vlhkosti z okolních skal. Kolem kapličky po červené pak dále vystoupáme jednoduše až na vrchol Broumovských stěn.

foto 01	kaplička Panny Marie Sněžné
foto 02	stoupaní na Hvězdu
foto 03	stoupaní na Hvězdu
foto 04	stoupaní na Hvězdu (ukázka trasy přímo pod skalní stěnou)

- foto 05** pod vrcholem Hvězdy
foto 06 pod vrcholem Hvězdy (v pozadí je již vidět klenutý most ke kapli na Hvězdě)
foto 07 skalní schody vedle kaple na Hvězdě
foto 08 na vrcholu již vedle kaple na Hvězdě (pohled pod most, kudy jsme přišli)

Na vrcholu, kterému se neřekne jinak než Hvězda (za chvíli zjistíte proč), pak najdeme několik zajímavých míst. První, co nás zaujme je barokní kaple, ke které se váže tato historie. V roce 1670 byl na vrcholu této části Broumovských stěn (kvůli lepší orientaci pocestných krátících si cestu přes vrchol z Broumova na Policsko) vztyčen dřevěný kříž, na kterém byla připevněna pozlacená hvězda, jejíž lesk pomáhal pro lepší orientaci. Tehdy byl zaseto tedy semínko pozdějšího pojmenování tohto místa. O pár desítek let později, v roce 1731 nařídil břešovsko-broumovský opat Otmar Zinke na místě kříže s pozlacenou hvězdou postavit z velkých pískovcových bloků kapli zasvěcenou Panně Marii. Jak spodní kaplička na úpatí lesa z roku 1709, tak kaple na vrcholu z roku 1731, byly zasvěcené Panně Marii. Zatímco spodní menší kaplička nese přídomek Panny Marie Sněžné (zřejmě kvůli sněžně bílé barvě kapličky), horní známější a větší kaple na Hvězdě, nese jméno Panny Marie Hvězdy jitřní. Jak vidno, místo bylo již tehdy po několik desetiletí díky původnímu dřevěnému kříži s hvězdou, označováno jako Hvězda a navíc, když horní kapli vyprojektoval Kilián Ignác Dientzenhofer ve tvaru (půdorysu) hvězdy a na samotný vrchol kaple opět nechal umístit pozlacenou hvězdičku, nebylo o konečném názvu pochyb. Hvězda jitřní, nebo-li Jitřenka dodnes zdobí svým leskem vrchol kaple a přestože se často v propagačních materiálech objevuje název kaple Panny Marie Sněžné pro obě kaple a jen málokdy pro kapli na hřebenu se správně použije název kaple Panny Marie Hvězdy jitřní, je to v podstatě jedno, protože všichni nakonec použijí zlidovělé jméno Hvězda, které se nakonec používá jak pro kapli, tak pro samotný vrchol a restauraci. Stavba byla dokončena v roce 1733 a rychle se stala velmi oblíbenou zastávkou poutníků. Když roku 1787 i na broumovsko dorazily pro věřící zlé časy v podobě reform nařízených z Vídně císařem Josefem II. (takzvané Josefínské reformy přinášející spoustu vyhlášek a zákonů pro zpevnění moci státního aparátu), dorazilo i nařízení k likvidaci této kaple. Josef II. (nejstarší syn Marie Terezie) byl reformátor a osvícenec, z čehož vyplývá, že se těšil popularitě zejména u lidí zaměřených ateistického, než u věřících. V jeho časech se díky němu na našem území velmi rozšířilo jméno Josef. Odstranění kaple by však bylo velmi nákladné, a tak jistý polický občan, který kapli získal v dražbě, tak z ní nechal vyklidit našťástí jenom vnitřek. Přestože od té doby kaple chátrala, i jemu můžeme poděkovat, že se dochovala. Záchrana přišla až roce 1852, a to na základě snažení poustevníka Christiana Goldsteina (viz příběh o Kovářově roklí a zbojnicích, který je popsán u výletu č.006) a hlavně snažení opata Jana Rottera. Nakonec kapli odkupuje opat a nechává ji opravit. Při této příležitosti nechal opat postavit ještě vedle kaple horskou chatu ve švýcarském horském stylu a samozřejmě, že i ona nese dodnes jméno Restaurace Hvězda. Vstup do kaple vede přes klenutý kamenný menší most, dvířka do kaple bývají mimo sezonu uzavřena a v sezoně je možnost nahlédnout dovnitř přes mříž. Kaple se otevírá jen párkrát do roka při nějaké liturgické příležitosti, pravidelně pak v sobotu, která každým rokem připadá na první sobotu po 5. srpnu (nemám ověřeno). Druhá zajímavost, která turistům padne do oka je pak vyhlídka, která se nachází hned vedle kaple na skalní terase (balkonu) a odkud je krásný výhled na celou severní stranu Broumovského výběžku, tedy z levé strany od Meziměstí přes Broumov až do prava k Otovicím a Božanovu. Na obzoru po celém půlkulatém výhledu pozadí zdobí hřebeny Javořích hor na jejichž vrcholu se dokola táhne Česko-Polská hranice (600 - 880 m.n.m.) a v případě hezkého počasí za hřebenem Javořích hor pak lze na polské straně kousek za hranicemi vlevo spatřit vrcholky Góry Suche (až 940 m.n.m.) a vpravo vrcholky Góry Sowie (až 1014 m.n.m.). Třetí zajímavostí vrcholu Hvězda je již zmíněná dřevem obložená restaurace v horském stylu a za dobré konstelace hvězd, můžete pak občas vlevo od restaurace (při pohledu na restauraci) spatřit ve výběhu i divokého pašáka.

- foto 09** výhled z Hvězdy na Broumovsko (dnes výjimečně takřka vysokohorský)
foto 10 výhled z Hvězdy na Broumovsko (dnes výjimečně takřka vysokohorský)
foto 11 restaurace Hvězda
foto 12 kaple Panny Marie Hvězdy jitřní

Z Hvězdy můžeme zamířit po hřebenu na jednu či druhou stranu (buď směrem na Laudonovy valy a Honský špičák a nebo na Supí hnízdo a dále na Ovčín), nebo můžeme sejít z hřebenu směrem na Broumov (odkud jsme právě přišli na tomto výletě) a nebo sejít směrem k Polici nad Metují. My se dnes vydáme na malou obchůzku toho nejhezčího v okolí Hvězdy a uděláme si takový malý trojúhelníček. Nejprve vyrazíme směrem k parkovišti aut pod vrchol Hvězdy směrem k Polici nad Metují, ale nad parkovištěm zabočíme po zelené vlevo a vydáme se cestičkou nejprve lesem a pak skalami k horní části Kovářovy rokle a po zelené začneme slézat na dno rokle. Sešup je to pořádný a proto není divu, že nás zde čeká hromada krkolomných schodů se zábradlím.

- foto 13** sestup do Kovářovy rokle od Hvězdy (po zelené)

Sestup vede po zelené turistické a popravdě řečeno, následujících několik fotografií není z této trasy, neboť byly pořízeny kousek mimo turisticky značenou trasu (což by se samozřejmě nemělo, a tak nebudu prozrazovat kudy a kam, snad vám bude stačit těch pár fotek, abyste si vychutnali tu krásu).

- foto 14** pohledy na horní část Kovářovy rokle mimo turistickou zelenou
foto 15 pohledy na horní část Kovářovy rokle mimo turistickou zelenou
foto 16 pohledy na horní část Kovářovy rokle mimo turistickou zelenou
foto 17 pohledy na horní část Kovářovy rokle mimo turistickou zelenou
foto 18 pohledy na horní část Kovářovy rokle mimo turistickou zelenou
foto 19 pohledy na horní část Kovářovy rokle mimo turistickou zelenou
foto 20 pohledy na horní část Kovářovy rokle mimo turistickou zelenou

Pokračujeme tedy spořádaně po zelené dolů na do rokle. Dole nás čeká drobný potůček ve své prvopočáteční fázi, neboť se stále nacházíme v horní části rokle. I když naše trasa později povede z tohoto místa směrem dolů vpravo podél potůčku, který nakonec plní v Hlavňově rybník, my se ještě vydáme vlevo stále po zelené do krátkého stoupání zpět na hřeben směr Supí hnízdo (koš), abychom si prošli zhruba kilometrový trojúhelník nedaleko Hvězdy a později se vrátíme zpět na dno rokle a pak se teprve vydáme směrem dolů.

- foto 21** sestup do Kovářovy rokle od Hvězdy (po zelené)
foto 22 sestup do Kovářovy rokle od Hvězdy (po zelené)
foto 23 sestup do Kovářovy rokle od Hvězdy (po zelené)
foto 24 sestup do Kovářovy rokle od Hvězdy (po zelené)
foto 25 sestup do Kovářovy rokle od Hvězdy (po zelené)
foto 26 sestup do Kovářovy rokle od Hvězdy (po zelené)
foto 27 ze dna rokle stoupáme vlevo směrem na Supí hnízdo (po zelené)
foto 28 ze dna rokle stoupáme vlevo směrem na Supí hnízdo (po zelené)
foto 29 ze dna rokle stoupáme vlevo směrem na Supí hnízdo (po zelené)
foto 30 ze dna rokle stoupáme vlevo směrem na Supí hnízdo (po zelené)
foto 31 ze dna rokle stoupáme vlevo směrem na Supí hnízdo (po zelené)
foto 32 ze dna rokle stoupáme vlevo směrem na Supí hnízdo (po zelené)

- foto 33** ze dna rokle stoupáme vlevo směrem na Supí hnízdo (po zelené)
foto 34 ze dna rokle stoupáme vlevo směrem na Supí hnízdo (po zelené)
foto 35 pohled na vyhlídku Supí hnízdo ze spodu před výstupem

Zatímco levým vrcholem zmíněného kilometrového trojúhelníku byla Hvězda a spodním vrcholem bylo dno Kovářovy rokly, dostali jsme se právě na pravý vrchol trojúhelníku na Supí hnízdo (někdy označované jako Supí koš). Jelikož dnes byla mlha, fotky z vyhlídky nejsou zařazené, ale za krásného počasí lze ze Supího hnízda dokola krásně na obzoru spatřit Krkonoše, Javoří hory, Soví hory, Rychleby u Jeseníků, Orlické hory, Ostaš, Jestřebí hory. Ze Supího hnízda se tedy po hřebenu (po červené) vypravíme zpátky směrem ke Hvězdě, abychom uzavřeli pomyslný geometrický trojúhelník.

- foto 36** skály pod Supím hnízdem
foto 37 skály mezi Supím hnízdem a Hvězdou
foto 38 skály mezi Supím hnízdem a Hvězdou
foto 39 pohled z hřebenu do hrdla Kovářovy rokly
foto 40 skály mezi Supím hnízdem a Hvězdou
foto 41 skály mezi Supím hnízdem a Hvězdou
foto 42 pohledy kolem Skalního divadla
foto 43 pohledy kolem Skalního divadla
foto 44 pohledy kolem Skalního divadla
foto 45 skály mezi Supím hnízdem a Hvězdou

Trojúhelník na hřebenu můžeme uzavřít buď tím, že dojdeme zpátky až na Hvězdu a pak se znovu podruhé vydáme po zelené na dno Kovářovy rokly a nebo z hřebenu začneme sestup do Kovářovy rokly kousek od Skalního divadla, kde vede červená turistická pod skálou nesoucí jméno Sova.

- foto 46** klesání Kovářovou roklí
foto 47 klesání Kovářovou roklí
foto 48 klesání Kovářovou roklí
foto 49 klesání Kovářovou roklí
foto 50 klesání Kovářovou roklí
foto 51 klesání Kovářovou roklí
foto 52 klesání Kovářovou roklí
foto 53 klesání Kovářovou roklí
foto 54 klesání Kovářovou roklí
foto 55 klesání Kovářovou roklí
foto 56 klesání Kovářovou roklí
foto 57 klesání Kovářovou roklí
foto 58 klesání Kovářovou roklí
foto 59 klesání Kovářovou roklí
foto 60 klesání Kovářovou roklí
foto 61 klesání Kovářovou roklí
foto 62 klesání Kovářovou roklí
foto 63 klesání Kovářovou roklí
foto 64 klesání Kovářovou roklí
foto 65 klesání Kovářovou roklí
foto 66 klesání Kovářovou roklí

Klesání Kovářovou roklí je opravdu úchvatné a cestou jistě oceníte variantu, že jste na vrchol Hvězdy vystoupali ze strany od Broumova, která byla sice strmá ale krátká, zatímco turisty, které potkáte v Kovářově roklí proti sobě od Police nad Metují ve tvářích bude často zdobit pocit únavy z mnohakilometrového stoupání na vrchol, zatímco vy si stejnou trasu užíváte jako sestup. Cestou projdete spoustou skalních převisů, jeskyní Kovárnou, zdoláte mnoho kamenných schodů a zakoutí s potůčkem i bez něj, odbočíte k Mariánské sluji, kde je ve skále reliéf Madony (od vratslavského sochaře O.Rachnera z roku 1886), až vás na samém spodním okraji rokle opustí skály a dojdete pohodlnou lesní cestou k altánku vedle Setonovy studánky. Zde zabočíme vlevo na asfaltovou cestičku, která je zároveň turistickou žlutou a cyklotrasou 4003 a pohodlně se začneme vracet směrem k hřebenu Broumovských stěn, které zdoláme kolem svatého Václava (svatý obrázek připevněný ke stromu na odbočce do skal) a díky Pánově cestě se opět dostaneme na vrchol, zhruba o 2 km od Hvězdy východně.

- foto 67** údolíčko mezi Setonovou studánkou (altánem) a odbočkou u svatého Václava
- foto 68** údolíčko mezi Setonovou studánkou (altánem) a odbočkou u svatého Václava
- foto 69** údolíčko mezi Setonovou studánkou (altánem) a odbočkou u svatého Václava
- foto 70** údolíčko mezi Setonovou studánkou (altánem) a odbočkou u svatého Václava
- foto 71** údolíčko mezi Setonovou studánkou (altánem) a odbočkou u svatého Václava
- foto 72** údolíčko mezi Setonovou studánkou (altánem) a odbočkou u svatého Václava
- foto 73** údolíčko mezi Setonovou studánkou (altánem) a odbočkou u svatého Václava
- foto 74** stoupání po Pánově cestě k Pánově věži zpět na hřeben
- foto 75** stoupání po Pánově cestě k Pánově věži zpět na hřeben
- foto 76** stoupání po Pánově cestě k Pánově věži zpět na hřeben
- foto 77** stoupání po Pánově cestě k Pánově věži zpět na hřeben
- foto 78** stoupání po Pánově cestě k Pánově věži zpět na hřeben
- foto 79** stoupání po Pánově cestě k Pánově věži zpět na hřeben

Výhodou této trasy zpět na hřeben je to, že není strmá, ale povětšinou vede šikmo a dovede nás bezpečně zpět až k výchozímu bodu naší trasy, tedy k penzionu Amerika na broumovské straně Broumovských stěn.